

## عنوان مقاله:

کلیات تشخیص «خبر جعلی» برای سازمان های رسانه ای با تاکید بر قابلیت «راستی آزمایی» و مهارت «اوسینت»

## محل انتشار:

فصلنامه مطالعات فرهنگی و ارتباطات، دوره 17، شماره 65 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 36

## نویسندگان:

محمد حسین ساعی - عضو هیئت علمی دانشگاه صداوسیما رئیس دانشگاه سوره

محمدحسین آزادی - کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی، دانشگاه صداوسیما

## خلاصه مقاله:

اخلال در فرآیندهای دموکراتیک، سیاست ورزی، سیاست گذاری، روزنامه نگاری، ارتباطات اجتماعی، اقتصاد و امنیت عینی و روانی جوامع انسانی لزوم مبارزه با خبرهای جعلی و منابع تولید و توزیع آن ها را در سال های اخیر، بسیار جدی تر ساخته است. مواجهه صحیح با خبر جعلی - به عنوان پدیده نوظهور عصر شبکه های اجتماعی- که در قالب اطلاعات دروغین، عامدانه و برنامه ریزی شده ای که به صورت سازمانی در پوشش خبر واقعی برای فریب کاربران تولید و منتشر می شود، به یکی از معضلات جدی سازمان های رسانه ای حرفه ای و بزرگ دنیا تبدیل شده است. به عبارتی از این پس سازمان های رسانه ای در کنار فرآیند جمع آوری اطلاعات و خبررسانی حرفه ای، لازم است به صحت سنجی محتواها و خبرهای تولیدی در رسانه های اجتماعی نیز در قالب فرآیندهای حرفه ای خود بپردازند. از این رو در مقاله حاضر در پی ارائه کلیاتی از راهکارهای تشخیص خبرهای جعلی به عنوان اولین قدم برای مقابله با آن در سازمان های رسانه ای حرفه ای هستیم. ما برای دست یابی به این هدف، علاوه بر بررسی جامع منابع علمی موجود، با ۱۸ نفر از متخصصان حرفه ای و دانشگاهی حوزه خبر، رسانه و فضای مجازی مصاحبه کردیم، تجزیه و تحلیل داده ها با روش تحلیل مضمون و شبکه مضامین ما را به مجموعه ای از راهکارها با تاکید بر به کارگیری امکانات حرفه ای راستی آزمایی و مهارت استفاده از داده های آشکار (اوسینت) رسانید. ما همچنین در این مقاله پیشنهاداتی را از دسته بندی نحوه واکنش به انواع خبرهای مشکوک را از طریق ارائه آستانه های اول و دوم مواجهه با خبرهای جعلی، مبتنی بر نظرات کارشناسان حرفه ای، استخراج کردیم و سامان بخشیدیم.

## کلمات کلیدی:

خبر جعلی، حباب فیلتر، معرفت شناسی گواه گیری، راستی آزمایی، اوسینت

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1464513>

